

Complexnummer: 521117

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Complex Zwijsenstraat

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

521118, 521119

Woonplaats

Tilburg

Gemeente

Tilburg

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Bisschop Zwijsenstraat 7, 5038 VA te Tilburg

Complexomschrijving

Inleiding

Complex bestaande uit KAPEL (I), en ZIEKENZAAL met nonnenkoor (II) van het voormalige klooster van de Zusters van de Visitatie (Visitandinnen). Gebouwd kort voor 1895 in Neo-Gotische stijl, vermoedelijk naar plannen van A.G.M. de Beer, als uitbreiding van het herenhuis op no. 5 dat door de zusters werd bewoond. Dit pand is reeds beschermd (monumentnummer 35693).

Omschrijving

De kapel ligt evenwijdig aan de Bisschop Zwijsenstraat. Aan de achterkant en tegen de rechterzijgevel van de kapel staat de voormalige ziekenboeg. De gebouwen zijn met elkaar verbonden tot een L-vormig geheel en vormden oorspronkelijk ook inwendig een geheel. In 1998 heeft de kapel een andere eigenaar dan de aangrenzende bouwmassa.

Waardering

Het complex is van algemeen belang vanwege cultuurhistorische en architectuurhistorische waarden. Het is van cultuurhistorisch belang als vertegenwoordiger van de ontwikkeling van de religieuze congregaties in de negentiende eeuw, in het bijzonder die van de comtemplatieve congregaties. Het is een goed en herkenbaar oorbeeld van de typologische ontwikkeling van het congregatieklooster. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de detaillering. Het complex is van belang vanwege de gaafheid van het exterieur en delen van het interieur.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 521118

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82690/172

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Tilburg	Tilburg	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Tilburg	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Tilburg	M			11029

*Omschrijving***

Inleiding

KAPEL van het voormalige klooster van de Zusters van de Visitatie (Visitandinnen). Gebouwd in het laatste kwart van de negentiende eeuw in Neo-Gotische stijl, vermoedelijk naar plannen van A.G.M. de Beer.

Omschrijving

De bakstenen kapel heeft een rechthoekige plattegrond onder een zadeldak, gedekt met leien. Het schip is vier traveeën lang. Het koor is iets smaller en hoger en driezijdig gesloten.

Het object heeft een iets uitstekende bakstenen plint en aan de bovenzijde van de zijgevels een bakstenen fries met keperbogen. Op het dak een vierkante dakruiter bekroond door een vierkante spits, een kwartslag gedraaid ten opzichte van de toren.

In het midden van de voorgevel die door smalle steunberen in drieën wordt gedeeld is een openslaande houten deur met smeedijzeren beslag geplaatst. De deur heeft een spitsboogvormig bovenlicht, gevuld met glas-in-lood. Beide worden omlijst door geprofileerde baksteen en bekroond door een wimberg. Hierin is een gepleisterd veld met in laag reliëf een voorstelling van het Heilig Hart. In het midden van de topgevel bevindt zich een roosvenster met witte, gepleisterde achtpas als omlijsting. De topgevel is voorzien van een getrappt fries en wordt bekroond door een natuurstenen kruis. Links op de hoek staat een ranke zeskantige traptoren met spits en piron en verspringend ten opzichte van elkaar smalle zijn staande glas-in-lood raampjes aangebracht. De bovenste geleding heeft een uitstekende rand van geprofileerde baksteen. Daarboven bevinden zich spitsboogramen met glas-in-lood.

De linkerzijgevel heeft éénmaal versneden steunberen. Per travee is een spitsboograam met glas-in-lood aangebracht op brede

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

natuurstenen afzaten. Tegen de linker zijkant van het koor is een éénlaagse blokvormige aanbouw onder schilddak geplaatst. De zijgevel heeft een iets uitstekende plint, de gevel wordt geleed door lisenen en is voorzien van een bloktandlijst. In de gevel zijn samengestelde spitsboogramen geplaatst. Het koor heeft een fries met keperbogen en is op een driedelig spitsboogram in de zijgevel na geheel blind.

In het interieur is de oorspronkelijke toestand bewaard gebleven. De wanden zijn gepleisterd en in het midden voorzien van een band. Per travee zijn lisenen aangebracht. De kapel heeft paneeldeuren. In het rechtergedeelte bevindt zich een trap. Links is de sakristie gevestigd. Het neogotische altaar en de glas-in-lood ramen zijn nog aanwezig.

Waardering

De kapel is van algemeen belang vanwege cultuurhistorische en architectuurhistorische waarden. Het gebouw is van cultuurhistorisch belang als vertegenwoordiger van de ontwikkeling van de katholieke congregaties in de negentiende eeuw. Het is een goed en herkenbaar voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het congregatieklooster. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de detaillering. Het is van belang vanwege de gaafheid van het exterieur en delen van het interieur. De kapel heeft ensemblewaarde als een essentieel onderdeel van het geheel.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kapel (F)

Functie

Kapel(F1)

Monumentnummer*: 521119

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82690/151

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Tilburg	Tilburg	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Tilburg	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartemen aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Tilburg	M			11029

*Omschrijving***

Inleiding

ZIEKENZAAL met nonnenkoor van het voormalige klooster van de Zusters van de Visitatie (Visitandinnen). Gebouwd in het laatste kwart van de negentiende eeuw in Neogotische stijl, vermoedelijk naar plannen van A.G.M. de Beer. Oorspronkelijk bestond intern een relatie met de kapel vanwaaruit men de dienst in de kapel kon volgen. Thans is deze relatie verbroken. Een deel van het muurwerk van de korte achtergevel is in 1966 vernieuwd naar plannen van de architect J. Donders.

Omschrijving

Tweelaagse bakstenen bouwmassa, op een samengestelde plattegrond onder een samengesteld dak gedekt met leien. Het dak bestaat uit haaks op elkaar geplaatste zadeldaken. De gevels hebben speklagen in zwarte steen, onder de goot is een bloktandlijst aangebracht. De gevel op de begane grond is voorzien van spitsboogramen. Op de verdieping zijn getoogde roedenramen in spitsboognissen geplaatst.

Beneden bevindt zich het voormalige slotgedeelte van de kapel, vanwaaruit de zusters de diensten in de kapel konden volgen. Deze heeft een lambrizing, paneeldeuren en een balklaag met troggewelven, rustend op tweemaal drie ijzeren kolommen. Hierboven bevindt zich een tiental cellen en oorspronkelijk een koortje met tralies vanwaaruit de zieken de mis konden volgen. Beide verbindingen zijn tijdelijk gedicht, maar de tralies bleven behouden.

Waardering

Het gebouw is van algemeen belang vanwege cultuurhistorische waarden. Het is van cultuurhistorisch belang als vertegenwoordiger

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van de ontwikkeling van de katholieke congregaties in de negentiende eeuw. Het is een goed en herkenbaar voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het congregatieklooster. Het heeft ensemblewaarde, het is een essentieel deel van de kapel van het klooster.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Gezondheidszorg

Functie

Ziekenpaviljoen